

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ภาพยนตร์ เป็นงานศิลปะที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำรงชีวิตมนุษย์ตลอดมาตั้งแต่ครั้งอดีต ที่อาจกล่าวได้ว่า ศิลปินเป็นผู้สร้างประวัติศาสตร์ด้วยภาพ ศิลปกรรมของยุคใดหรือสมัยใด คือความเป็นไปของคนในสมัยนั้นที่มนุษย์บันทึกไว้ด้วยวัสดุและวิธีการต่างๆ ผสมผสานกับความเชื่อและวัฒนธรรม

นักวิจารณ์ศิลปะและครุศิลปะที่มีชื่อท่านหนึ่งคือ จอห์น รัสกิน ได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่าชาติที่ยิ่งใหญ่สามารถเขียนประวัติศาสตร์ของชาติตนเป็นหนังสือได้ 3 รูปแบบที่แตกต่างกัน คือหนังสือแห่งคำพูด หนังสือแห่งการกระทำ และหนังสือแห่งศิลปะ หนังสือสามเล่มนี้เล่มที่หนึ่งและเล่มที่สองสามารถผันแปรเปลี่ยนไปและชำรุดสูญหายได้ง่ายกว่าหนังสือเล่มที่สาม เพราะหนังสือเล่มที่สามเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวกับผลงานที่มนุษย์สร้างขึ้นโดยตรง จึงมีความทนทานมั่นคงกว่าเล่มอื่นๆ มาก

หนังสือแห่งศิลปะ มีคุณสมบัติที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะพิเศษต่างๆ คือ

1. แสดงให้เห็นถึงความใฝ่รู้ของผู้สร้าง และความเป็นจริงของสังคม
2. แสดงให้เห็นถึงความเชื่อ สภาพแวดล้อม สังคมและวัฒนธรรมประเพณี
3. แสดงให้เห็นถึงความเป็นอยู่ของปุถุชน ความงาม ความน่าเกลียด ความลำบากยากแค้น หรือความอุดมสมบูรณ์ รวมทั้งความเหลื่อมล้ำต่ำสูงในสังคมนั้น ๆ ด้วย
4. แสดงให้เห็นว่าผลงานของมนุษย์ผันแปรไปตามสภาพของสังคม

มนุษย์รู้จักที่จะขีดเขียน วาดรูป บันทึกและถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของตนตั้งแต่อดีต ซึ่งเป็นเรื่องราวจากประสบการณ์ในการดำรงชีวิตของตนโดยตรง ในตอนแรกนั้นมนุษย์ได้บันทึกเป็นภาพที่มองเห็นได้บนผนังถ้ำ โดยเขียนรูปที่แสดงรูปแบบของสัตว์ที่ตนไปล่ามา ซึ่งมนุษย์กลุ่มนี้

มีชื่อเรียกว่า มนุษย์โครมันยอง (Cro-magnon) ถือได้ว่าเป็นมนุษย์ศิลปินกลุ่มแรกที่ได้สร้างสรรค์ศิลปะขึ้น

ในยุคต่อมา งานจิตรกรรมถูกสร้างในรูปแบบที่แตกต่างไป ภาพเขียนต่างๆ เป็นรูปแบบที่รับใช้อารมณ์ พิธีกรรม และเสริมความเชื่อของศิลปินมากขึ้น มิใช่เพียงเพื่อการบันทึกเรื่องราวในการดำรงชีวิตของพวกเขาเท่านั้น เช่นในสมัยอียิปต์ ศิลปินได้สร้างงานเพื่อบันทึกกิจกรรมของฟาโรห์ขณะที่ยังมีชีวิตอยู่ เพื่อเตือนให้นึกถึงความเป็นอยู่ของฟาโรห์บนโลกนี้ เรื่องราวของจิตรกรรมต่างๆ จึงเป็นเรื่องราวที่บรรยายเกี่ยวกับมนุษย์และสังคม และเรื่องราวที่เกี่ยวกับความเชื่อของมนุษย์ พัฒนาการของศิลปะได้มีการพัฒนาการเรื่อยมา ทั้งในเรื่องของเทคนิควิธีการและเรื่องราวที่ถูกบันทึกไว้ในภาพเขียนแต่ละยุคแต่ละสมัย ซึ่งอาจกล่าวได้ว่างานศิลปะได้ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางที่สะท้อนเรื่องราวต่างๆ ระหว่างมนุษย์ในแต่ละสมัย และถือเป็นสิ่งสำคัญที่อยู่คู่กับมนุษย์มาโดยตลอด

ต่อมาได้มีผู้คิดค้นเทคโนโลยีเพื่อการบันทึกความทรงจำแบบใหม่ขึ้น ก็คือเทคโนโลยีการถ่ายภาพ การถ่ายภาพถือเป็นเทคโนโลยีที่ได้รับความนิยมเพื่อช่วยในการบันทึกเรื่องราวของมนุษย์ เพราะสามารถทำได้อย่างรวดเร็วและง่ายกว่าการวาดภาพ เพราะหากเทียบเวลาที่ใช้ในการถ่ายภาพกับการเขียนภาพแล้ว การถ่ายภาพจะใช้เวลาเพียงไม่กี่นาที ในขณะที่จะต้องใช้เวลามากกว่าหนึ่งวันเพื่อการวาดภาพ ด้วยเหตุนี้เองจึงดูเหมือนว่า การถ่ายภาพจะเข้ามาแทนที่งานจิตรกรรม จนทำให้หมดความสำคัญและต้องเสื่อมความนิยมจนสูญหายไป

ในความเป็นจริงแล้วภาพถ่ายไม่สามารถเข้ามาแทนที่ภาพเขียนได้ เพราะโดยพื้นฐานแล้วทั้งภาพเขียนและภาพถ่ายมีคุณลักษณะที่ต่างกัน ประการแรกนั้นคือภาพถ่ายสามารถสื่อความหมายได้อย่างรวดเร็ว ผู้ชมสามารถเข้าใจและจดจำเรื่องราวในภาพเหล่านั้นได้ทันที นอกจากนี้ผู้ชมมักถูกทำให้เชื่อว่าเรื่องราวในภาพถ่ายนั้นๆ เป็นสิ่งที่มีอยู่จริงและเป็นจริงเช่นนั้นเสมอ แต่ภาพเขียนไม่ใช่เช่นนั้น ภาพเขียนจะสะท้อนเรื่องราวตามความต้องการ ความรู้สึกของจิตรกร ซึ่งอาจจะเป็นจริงหรือเป็นเพียงจินตนาการของจิตรกรผู้นั้น ดังที่ เพลโต ได้เปรียบเทียบภาพเขียนไว้ว่า เหมือนกับเงาในกระจก ซึ่งเป็นเพียงภาพที่ปรากฏเท่านั้นไม่ใช่ความจริง ภาพเขียนก็คือการปรากฏของแบบที่สมบูรณณ์นั่นเอง ดังนั้นผู้ชมจึงสามารถที่จะคิดหรือจินตนาการจากภาพที่เห็นได้อย่างอิสระ ซึ่งอาจไม่ตรงกับความตั้งใจของศิลปิน เพราะเป็นเรื่องยากที่จะเข้าใจงานศิลปะประเภทนี้ได้

อย่างลึกซึ้ง จำเป็นต้องอาศัยทักษะของผู้ชมมากกว่าการดูภาพถ่าย และจุดนี้เองคือเสน่ห์ของภาพเขียนที่ภาพถ่ายไม่มี

สาเหตุประการที่สองที่ภาพถ่ายไม่สามารถแทนที่ภาพเขียนได้นั้นเป็นเพราะว่า ด้วยคุณสมบัติอีกประการหนึ่งคือ ภาพเขียนเป็นงานศิลปะที่ต้องอาศัยทักษะความชำนาญ และประสบการณ์ของศิลปินอย่างมากที่จะถ่ายทอดเรื่องราวสู่ผู้ชม ศิลปินผู้วาดภาพต้องมีความเข้าใจในเรื่องของสี แสง อุปกรณ์วาดภาพ และเทคนิคอื่นๆ ที่จำเป็นต้องมีการเรียนรู้และฝึกฝนอย่างจริงจัง รวมทั้งศิลปินต้องมีความอดทนที่จะผลิตงานแต่ละชิ้นให้สำเร็จอย่างงดงาม ในขณะที่การถ่ายภาพเป็นงานศิลปะที่สร้างสรรค์ได้ง่ายกว่า ช่างภาพสามารถถ่ายภาพได้จำนวนมากในเวลาอันรวดเร็ว เพราะต้องยอมรับว่าเทคโนโลยีการถ่ายภาพเป็นเทคโนโลยีที่ทันสมัย ที่อำนวยความสะดวกให้กับผู้ใช้งานอย่างเต็มที่ในทุกๆระดับ ตั้งแต่ระดับมือใหม่ มือสมัครเล่น หรือมืออาชีพ และด้วยความสะดวกนี้เองที่ทำให้คนทั่วไปสามารถที่จะเป็นช่างภาพได้ง่ายกว่าการเป็นจิตรกร

ประการต่อมาคือ ทั้งการถ่ายภาพและการเขียนภาพต่างก็มีเทคนิคพิเศษมากมายที่จะสร้างสรรค์เป็นผลงานแต่ละชิ้น มีผู้กล่าวไว้ว่าภาพถ่ายเป็นงานศิลปะที่สร้างขึ้นด้วยตา แต่ภาพเขียนเป็นงานศิลปะที่เขียนขึ้นด้วยมือ เมื่อเทียบการสร้างงาน 1 ชิ้นระหว่างภาพถ่ายและภาพเขียน อาจบอกได้ว่าจิตรกรผู้เขียนภาพมีโอกาสสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ ได้มากกว่าช่างภาพ เพราะภาพถ่าย 1 ภาพ เกิดจากมุมมองของช่างภาพในขณะนั้นก่อนการกดชัตเตอร์ 1 ครั้ง แต่ภาพเขียน 1 ภาพ ผู้เขียนมีโอกาสสร้างและแก้ไขไปตามมุมมองใหม่ๆ ได้ตลอดเวลา ก่อนภาพนั้นจะเสร็จ และทุกๆ ฝีแปรงก็คือโอกาสที่จะสร้างสรรค์ภาพเขียนภาพนั้นได้มากขึ้นอีกด้วย

ประการสำคัญอีกประการหนึ่งคือ การจัดองค์ประกอบของภาพถ่ายให้สวยงามนั้นมีพื้นฐานมาจากภาพถ่าย ทั้งในการถ่ายภาพวิวทิวทัศน์ ภาพสถานที่ ภาพเหตุการณ์ หรือการถ่ายภาพบุคคล ช่างภาพจะเลือกรูมกล้อง เลือกรองค์ประกอบภาพ สี แสงและเงา โดยคำนึงถึงความลงตัวและความงามที่ได้เห็นจากภาพเขียนเป็นขั้นแรก สิ่งนี้แสดงให้เห็นว่าภาพเขียนยังคงมีความสำคัญอยู่ และประการสุดท้ายคือ ภาพเขียนแต่ละภาพจะมีลักษณะเด่นที่สามารถแสดงถึงเอกลักษณ์ของจิตรกรแต่ละคนได้ชัดเจนกว่าภาพถ่าย

ด้วยข้อแตกต่างเหล่านี้เอง ที่พอสรุปได้ว่าภาพถ่ายก็เป็นงานศิลปะแขนงใหม่อีกแขนงหนึ่งที่เกิดขึ้น แต่ไม่ใช่งานศิลปะที่จะแทนที่ศิลปะภาพเขียนหรืองานจิตรกรรมได้ แต่การถ่ายภาพมีผลทำให้งานจิตรกรรมต้องปรับเปลี่ยนไปเพื่อการดำรงอยู่ ซึ่งในปัจจุบันงานจิตรกรรมได้แสดงให้เห็นว่า จิตรกรรมหรือภาพเขียนยังคงมีความสำคัญในการเป็นสื่อที่ถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆ ถ่ายทอดจินตนาการ ความงดงาม ซึ่งเป็นเสน่ห์เฉพาะตัวของภาพเขียนที่ยังคงดำรงอยู่ และยิ่งจะมีคุณค่าต่อมนุษย์มากขึ้น

ดังจะเห็นได้จากผลงานจิตรกรรมของศิลปินในอดีต ที่ทวีค่ามากยิ่งขึ้นเมื่อเวลาผ่านไป ซึ่งผลงานต่างๆ ขึ้นมีคุณค่าต่อคนในรุ่นต่อมามากมาย ไม่ว่าจะเป็นประโยชน์ต่อการทำความเข้าใจกับอดีตของมนุษยชาติ สังคมและชีวิตการเป็นอยู่ และความเจริญของแต่ละยุคสมัยที่สะท้อนให้เห็นจากวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่ถูกนำมาใช้เพื่อสร้างสรรค์ผลงาน และยังเป็นประโยชน์ต่อการสร้างงานศิลปะของศิลปินในยุคต่อม่อีกด้วย แต่ภาพเขียนก็มีข้อจำกัดของตัวเอง เพราะภาพเขียนแต่ละภาพนั้นจะเป็นผลงานที่มีอยู่เพียงชิ้นเดียวเท่านั้น มีจิตรกรเพียงไม่กี่คนที่จะสร้างงานที่เหมือนกับภาพที่เขาเคยวาดไว้แล้ว แต่ถึงแม้ภาพจะเป็นภาพแบบเดิม ศิลปินคนเดิม สถานการณ์เช่นเดิม ก็คงไม่สามารถสร้างภาพใหม่ให้เหมือนภาพเดิมได้ทุกอย่าง ดังนั้นจึงเท่ากับว่าภาพเขียนที่ถูกสร้างขึ้นแล้ว ก็จะเป็นภาพเขียนเพียงภาพเดียวที่มีอยู่ และด้วยข้อจำกัดของภาพเขียนนี้เอง ทำให้มีการนำเอาเทคโนโลยีต่างๆ มาใช้เพื่อการผลิตซ้ำ (reproduction) ของภาพเขียนเหล่านั้น

จุดมุ่งหมายในยุคแรกที่มี “การผลิตซ้ำ” คือ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา และเพื่อเผยแพร่ข้อมูลของภาพเขียนให้แพร่หลายออกไปยังมวลชน โดยการนำเทคโนโลยีการพิมพ์มาใช้เพื่อประโยชน์ดังกล่าว ด้วยการจัดพิมพ์รูปภาพและข้อมูลเกี่ยวกับภาพเขียนและจิตรกรผู้วาดภาพเป็นหนังสือ เพื่อการเรียนการสอนและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับศิลปะ และเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ต่อมาได้มีการพิมพ์ข้อมูลเหล่านี้ออกมาในรูปของแผ่นพับ, แผ่นป้ายโฆษณา, และไปรษณียบัตร ซึ่งผู้จัดพิมพ์ก็คือพืทธิภัณฑ์ที่เป็นผู้ครอบครอง และเก็บรักษาภาพวาดเหล่านั้นเพื่อโฆษณาและชักชวนนักท่องเที่ยวให้มาเยี่ยมชมพืทธิภัณฑ์ และเป็นการเผยแพร่ข้อมูลให้กับผู้สนใจทั่วไป ที่อาจจะไม่มีโอกาสได้เดินทางไปยังพืทธิภัณฑ์เหล่านั้น

กลยุทธ์การผลิตซ้ำนี้ยังถูกนำมาใช้กับจิตรกรหน้าใหม่และแกลลอรี่ต่างๆ ที่จัดพิมพ์ผลงานในร้านของตนไว้ โดยจัดทำเป็นแผ่นพับเพื่อโปรโมทจิตรกรให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น และยังจัดพิมพ์

ภาพผลงานเหล่านั้นพร้อมชื่อจิตรกร และราคาของภาพเป็นรายการสินค้าไว้เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับลูกค้าที่มาใช้บริการ การผลิตซ้ำอีกรูปแบบหนึ่งที่มีความนิยมก็คือ การพิมพ์รูปจิตรกร หรือภาพวาดที่ได้รับความนิยมและเป็นที่ยุ้จักลงบนสิ่งของต่างๆ เช่น เสื้อยืด กระเป๋า งานพวงกุญแจ เป็นต้น เพื่อทำเป็นของที่ระลึกหรือบางครั้งจัดทำขึ้นในโอกาสสำคัญเพื่อระลึกถึงจิตรกรผู้นั้น โดยวัตถุประสงค์หลักก็เพื่อจะขายแก่นักท่องเที่ยวหรือผู้ที่ชื่นชอบศิลปะนั่นเอง

ผลงานศิลปะต่างๆ จึงถูกผลิตซ้ำออกมาอย่างมากมาย ในหลายๆ รูปแบบ ซึ่งการผลิตซ้ำเหล่านี้ เป็นสิ่งที่ถูกผลิตซ้ำจากสิ่งที่ไม่ใช่ต้นแบบที่แท้จริง แต่เป็นการผลิตซ้ำจากสิ่งที่ถูกผลิตซ้ำครั้งแล้วครั้งเล่า เช่นภาพในหนังสือเป็นภาพที่ได้จากภาพถ่ายของภาพต้นแบบ และภาพในหนังสือก็ถูกนำไปเป็นต้นฉบับเพื่อพิมพ์ลงบนของที่ระลึก และภาพเหล่านั้นก็จะเป็นต้นฉบับของตัวเองในการผลิตซ้ำอีกในครั้งต่อไป วงจรการผลิตซ้ำจึงดำเนินต่อไปได้อย่างไม่มีที่สิ้นสุด ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า ผลงานที่ได้ชื่อว่าเป็นภาพต้นแบบ (Original) ส่วนใหญ่จะถูกเก็บรักษาไว้ในพิพิธภัณฑ์ และอีกบางส่วนจะปรากฏเป็นของสะสมของชนชั้นสูงที่มีอยู่เพียงไม่กี่กลุ่ม ทำให้ชนชั้นอื่นมีโอกาสเพียงเล็กน้อยที่จะได้ชื่นชมผลงานต้นแบบเหล่านั้น การผลิตซ้ำจึงเป็นทางออกที่ดีที่สุดของพวกเขาที่จะได้สัมผัสกับงานจิตรกรรมอันเลื่องชื่อระดับโลก ในราคาที่เขาสามารถจะบริโภคได้

พัฒนาการนี้เห็นได้อย่างชัดเจนในสังคมปัจจุบันที่เป็นสังคมแห่งการบริโภค ผลงานศิลปะได้กลายเป็นทรัพย์สินประเภทหนึ่งที่มีราคาสูงขึ้นไปเรื่อยๆ จึงทำให้เกิดความนิยมในการซื้อผลงานศิลปะมาสะสมไว้เพื่อการเก็งราคา และด้วยเหตุที่ผลงานศิลปะมีราคาสูงขึ้นไปอย่างมากทำให้มีการนำผลงานศิลปะออกมาขายกันมากขึ้น

ดังเช่นภาพเขียนสีน้ำมันชื่อ "Irises" ของ วินเซนต์ แวน โก๊ะท์ (Vincent Van Gogh 1853-1890) เป็นภาพเขียนสีน้ำมันที่มีราคาแพงที่สุดในโลก ราคาเมื่อปี พ.ศ. 2530 สูงถึง 53.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือด้วยราคาประมาณ 1,400 ล้านบาท ซึ่งแต่เดิมภาพนี้ถูกซื้อมาในราคาเพียง 80,000 ดอลลาร์สหรัฐ เมื่อปี พ.ศ. 2490 ซึ่งราคาที่สูงขึ้นไปเช่นนี้สะท้อนให้เห็นว่าธุรกิจและศิลปะเข้ามาพัวพันเกี่ยวเนื่องกัน แต่คุณค่าของผลงานศิลปะมิได้เปลี่ยนแปลง กลับทวีค่ามากขึ้นเมื่อคนเข้าถึงมากขึ้น

ผลงานศิลปะที่หายากขึ้นและมีราคาค่างวดที่สูงขึ้นนี้เอง ส่งผลให้เกิดการผลิตซ้ำของงานศิลปะในอีกรูปแบบหนึ่ง คือ การเขียนภาพลอกแบบ ซึ่งการผลิตซ้ำในลักษณะนี้จะแตกต่างจากการผลิตซ้ำในลักษณะต่างๆ ที่ได้กล่าวมาแล้ว เพราะการผลิตภาพเขียนลอกแบบ เป็นการผลิตซ้ำที่เกิดขึ้นด้วยกระบวนการทางศิลปะ คือการเขียนภาพและลงสีด้วยฝีมือของช่างเขียนเองจริงๆ ไม่ใช่การผลิตซ้ำที่เกิดจากเทคโนโลยีการพิมพ์เพียงอย่างเดียวดังเช่นแต่ก่อน จึงกล่าวได้ว่าเป็นการผลิตซ้ำที่ใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด ในแง่ของอารมณ์ความรู้สึกที่จะสัมผัสได้จากภาพเขียน แต่สามารถจะครอบครองได้ง่ายกว่า ด้วยการลงทุนที่น้อยกว่าการเป็นเจ้าของภาพต้นแบบ ด้วยเหตุนี้เองที่ทำให้ธุรกิจภาพเขียนลอกแบบได้รับความนิยม และทำให้งานศิลปะไม่ถูกจำกัดอยู่เพียงกลุ่มชนชั้นนำ หรือกลุ่มชนชั้นบนของสังคมเท่านั้น แต่กระจายไปยังกลุ่มอื่นในสังคมด้วย

“ภาพเขียนลอกแบบ” ถือได้ว่าเป็นสื่อมวลชน ดังที่พจนานุกรม ฉบับเฉลิมพระเกียรติพุทธศักราช 2530 ให้คำจำกัดความของคำว่า “สื่อมวลชน” หมายถึง สื่อกลางที่นำข่าวและความรู้ไปสู่มหาชน เช่นเดียวกับ NTC's Mass Media Dictionary (1991) ให้ความหมายของคำว่า “mass media” ไว้ว่า คือพาหนะต่างๆ หลากหลายที่ถูกใช้เพื่อการส่งข้อมูลข่าวสารไปยังมวลชน ภาพเขียนลอกแบบเป็นสื่อที่ถูกผลิตซ้ำเป็นจำนวนมาก และเผยแพร่สู่ผู้รับจำนวนมาก (mass medium) ซึ่งภาพเขียนลอกแบบนี้ก็ได้ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางเพื่อถ่ายทอดเรื่องราว ความรู้สึก ความหมายและคุณค่าต่างๆ ไปยังมวลชน จึงถือได้ว่าภาพเขียนลอกแบบเป็นงานเขียนที่เป็นผลงานสื่อมวลชนอีกแขนงหนึ่ง

ธุรกิจภาพเขียนลอกแบบเกิดขึ้นมานาน และขยายตัวออกไปจนกลายเป็นอุตสาหกรรมศิลปะเพื่อพาณิชย์ขนาดใหญ่ และแหล่งสำคัญที่ได้รับการยอมรับก็คือ ประเทศไทย ธุรกิจนี้เริ่มมีขึ้นในประเทศไทยประมาณ 25 ปีที่แล้ว แต่ในขณะนั้นมีเพียง 4 - 5 ร้านเท่านั้นบริเวณชายหาดพัทยา จังหวัดชลบุรี ที่เป็นผู้บุกเบิกธุรกิจนี้ แต่ต่อมาเมื่อภาพเขียนลอกแบบได้รับความนิยมมากขึ้น โดยเฉพาะกับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ จึงสามารถทำรายได้ได้อย่างมากมาย ทำให้ธุรกิจนี้ขยายตัวออกไปอย่างรวดเร็ว

ธุรกิจภาพเขียนลอกแบบ คือ การให้บริการเขียนภาพด้วยการลอกแบบ (Copy) จาก “ความเป็นต้นแบบ” (Originality) ของภาพเขียนต้นแบบ (Original) โดยการนำภาพต้นฉบับที่เหมือนกับภาพต้นแบบ มาเป็นตัวแบบในการลอกภาพ ซึ่งภาพเขียนลอกแบบสามารถถูกผลิตซ้ำ

(Reproduction) ได้ในระยะเวลาอันรวดเร็ว โดยทั่วไปราคาของภาพเขียนลอกแบบแต่ละภาพจะเริ่มต้นตั้งแต่ 2,000 - 3,000 บาท ไปจนถึงราคาในหลักหมื่น ซึ่งโดยเฉลี่ยแล้วจะสามารถทำรายได้เข้าร้านได้ประมาณ 100,000 - 150,000 บาทต่อเดือนหรือมากกว่านั้นในร้านที่มีขนาดใหญ่ที่มีช่างเขียนภาพจำนวนมาก

ซึ่งแหล่งสำคัญของธุรกิจประเภทนี้อยู่ด้วยกัน 3 แห่งคือ บริเวณชายหาดพัทยา จังหวัดชลบุรี, บริเวณหาดเจวง เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี และเกาะภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ซึ่งหากพิจารณาจากแหล่งสำคัญของธุรกิจนี้แล้วพบว่า ตลาดของธุรกิจประเภทนี้มีตลาดใหญ่ที่มุ่งสู่ผู้บริโภคชาวต่างประเทศเป็นหลัก

แม้ว่าการผลิตภาพเขียนลอกแบบด้วยการผลิตซ้ำจะดำเนินมานานแล้วก็ตาม แต่ยังคงเป็นสิ่งใหม่ต่อวงการศิลปะของไทย ที่อาจกล่าวได้ว่าเป็นสิ่งที่ยังไม่สามารถยอมรับได้ ดังนั้นจึงควรมีการทำการศึกษาวิจัย กระบวนการผลิตและการบริโภคภาพเขียนลอกแบบ ในฐานะที่เป็นสื่อรูปแบบใหม่ ที่สะท้อนให้เห็นถึงลักษณะการผลิตและการบริโภคของคนในสังคมตามแนวคิดเกี่ยวกับยุคหลังสมัยใหม่ ซึ่งจะนำไปสู่ความเข้าใจลักษณะสังคมยุคหลังสมัยใหม่ และจะเป็นการสร้างมุมมองใหม่ที่จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจงานศิลปะ ผู้เสพงานศิลป์ และศิลปินไทยต่อไป

ปัญหานำวิจัย

1. การผลิตและการบริโภคภาพเขียนลอกแบบ มีกระบวนการอย่างไร
2. การผลิตและการบริโภคภาพเขียนลอกแบบ ในฐานะที่เป็นสื่อและเป็นสินค้าสามารถแสดงถึงลักษณะ "วัฒนธรรมประชานิยม" ซึ่งสะท้อนลักษณะสังคมยุคหลังสมัยใหม่ได้อย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการผลิตและการบริโภคภาพเขียนลอกแบบ ในฐานะของสื่อแบบใหม่ที่แสดงถึงลักษณะ "วัฒนธรรมประชานิยม"
2. เพื่อให้เกิดความเข้าใจในกระบวนการผลิตและการบริโภคภาพเขียนลอกแบบ ที่แสดงถึงลักษณะสังคมยุคหลังสมัยใหม่

ขอบเขตของการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะทำการศึกษาฝ่ายผู้ผลิตและผู้บริโภคภาพเขียนลอกแบบ ในขอบเขตต่อไปนี้

ฝ่ายผู้ผลิต ผู้วิจัยจะทำการศึกษาระบวนการการผลิตและผลงานของผู้ผลิตใน 3 พื้นที่ที่เป็นแหล่งสำคัญของธุรกิจประเภทนี้ ได้แก่ พัทยาใต้ จังหวัดชลบุรี, เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี และเกาะภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต

ฝ่ายผู้บริโภค จะศึกษาผู้บริโภคที่มาใช้บริการกับร้านค้าที่ให้บริการเขียนภาพลอกแบบ ในเขตดังกล่าว ภายในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2541 ถึงกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542

ข้อสันนิษฐานของการวิจัย

กระบวนการผลิตและการบริโภคภาพเขียนลอกแบบ เป็นกระบวนการที่แตกต่างจากการผลิตซ้ำและการบริโภคที่มีมาในอดีต ซึ่งกระบวนการดังกล่าวนี้เป็นลักษณะของสื่อที่ถูกผลิตขึ้นในฐานะเป็นสินค้า ที่สื่อถึงความหมายและคุณค่าของตัวมันเองให้กับผู้บริโภค และเกิดเป็นลักษณะทางวัฒนธรรมที่เรียกว่า "วัฒนธรรมประชานิยม" หรือ "วัฒนธรรมแห่งรสนิยม" นอกจากนี้การผลิตและการบริโภคภาพเขียนลอกแบบยังเป็นกิจกรรม ที่สะท้อนให้เห็นลักษณะสังคมยุคหลังสมัยใหม่

นิยามศัพท์

กระบวนการผลิต	หมายถึง ขั้นตอนการเขียนภาพลอกแบบ รวมทั้งการเผยแพร่ภาพเขียนลอกแบบสู่ผู้บริโภค
การผลิตซ้ำ (Reproduction)	หมายถึง ภาพเขียนที่ถูกผลิตขึ้นมากกว่า 1 ครั้ง ด้วยเทคนิคการลอกแบบ

ภาพเขียนลอกแบบ (Copy)	หมายถึง ภาพเขียนสีน้ำมันที่ต้องถูกผลิตขึ้นโดยผ่านกระบวนการลอกแบบ จากภาพที่นำมาเป็นต้นฉบับเท่านั้น เป็นการผลิตซ้ำซึ่งเขียนขึ้นโดยช่างเขียนหรือจิตรกรของร้านค้าที่ให้บริการเขียนภาพลอกแบบโดยเฉพาะเพื่อการขายสู่ผู้บริโภค
ภาพต้นแบบ (Original)	หมายถึง ภาพเขียนที่เป็นต้นแบบที่แท้จริงหรือของจริง ซึ่งมีเพียงชิ้นเดียว
ความเป็นต้นแบบ (Originality)	หมายถึง สิ่งที่ปรากฏให้เห็นของภาพหรือภาพเขียน ที่แสดงถึงลักษณะและสิ่งต่างๆ เช่นเดียวกับภาพต้นแบบ
ภาพต้นฉบับ	หมายถึง ภาพที่นำมาใช้เป็นต้นแบบในการลอกภาพ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

จากการศึกษากระบวนการผลิตและการบริโภคภาพเขียนลอกแบบ จะเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นบทบาทของการผลิตซ้ำ และการบริโภคงานของสื่อมวลชนในรูปแบบใหม่ ซึ่งสื่อมวลชนได้กลายเป็นสินค้าที่แสดงถึงลักษณะ "วัฒนธรรมประชานิยม" และการศึกษาครั้งนี้จะก่อให้เกิดความเข้าใจ ถึงลักษณะของสังคมยุคหลังสมัยใหม่ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการคิดสร้างสรรค์และการพัฒนาสื่อใหม่ๆ ต่อไป